

2020

POLITY, CONSTITUTION, GOVERNANCE, LAW & ETHICS

PAPER III

Time: 3 hours

Maximum Marks: 150

Instructions (సూచనలు):

- (i) The question paper is in three sections. The candidate has to write answers to 15 questions with 5 questions compulsorily from each section. Each question carries 10 marks.
ప్రశ్నపత్రము మూడు విభాగాలను కలిగివుంటుంది. ప్రతి విభాగం నుండి తప్పనిసరిగా 5 ప్రశ్నలతో, అభ్యర్థి 15 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయవలసివుంటుంది. ప్రతి ప్రశ్న 10 మార్కులు కలిగివుంటుంది.
- (ii) Enough space is available in the Answer Sheet for writing all answers. There is no provision for additional Answer Sheets.
సమాధాన పత్రములో అన్ని జవాబులు వ్రాయుటకు తగిన స్థలము కలదు. అదనపు సమాధాన పత్రం ఇచ్చు సదుపాయం లేదు.
- (iii) The candidate has to write his/her answers in the medium chosen by him/her only. If there is any deviation from paper to paper or part of the paper, the candidature would become invalid.
అభ్యర్థి అతను/ఆమె ఎంచుకున్న మాధ్యమంలోనే తమ జవాబులు వ్రాయవలెను. ఒక సమాధాన పత్రము లేదా ఇంకొక సమాధాన పత్రముల మధ్య కానీ లేక ఒకే సమాధాన పత్రములో కానీ రెండు వేరు వేరు భాషలలో వ్రాసినచో సమాధాన పత్రం మూల్యాంకనం చేయబడదు.
- (iv) Underlining or highlighting or putting special marks in answers would make the Answer Sheet invalid. Writing in different inks would also make the paper invalid. Candidates must use either blue or black ink only. Otherwise, the paper will be treated as invalid.

జవాబుల క్రింద గీత గీసినా లేక హైలైట్ చేసినా లేక ఏదైనా ప్రత్యేకమైన గుర్తు పెట్టినా, సమాధాన పత్రము మూల్యాంకనం చేయబడదు. అదే విధముగా జవాబులు వేరు వేరు రంగుల సిరాతో కూడా వ్రాయరాదు. అభ్యర్థులు కేవలం నీల రంగు సిరా కానీ నలుపు రంగు సిరా కానీ వాడవలెను. లేనిచో సమాధాన పత్రము మూల్యాంకనం చేయబడదు.

- (v) Though the paper in English is taken as standard for valuation under normal circumstances, if necessary, a balanced view would be taken after comparing English and Telugu versions.

సమాధాన పత్రము మూల్యాంకనం చేయునపుడు సాధారణంగా ఆంగ్లములోని పత్రమును ప్రామాణికంగా తీసుకున్నప్పటికీ, అవసరమయినచో ఆంగ్లం మరియు తెలుగులోని పత్రములను పరిశీలించి సంతృప్తికరమైన నిర్ణయం తీసుకోబడుతుంది.

Section - A

విభాగం-A

1. (a). How was the Constituent Assembly formed that framed the Indian constitution? Critically evaluate the Constitution of India as framed by the Constituent Assembly. (10 Marks)

(అ). భారత రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించిన రాజ్యాంగ అసెంబ్లీ ఎలా ఏర్పడింది? రాజ్యాంగ అసెంబ్లీచే రూపొందించబడిన భారత రాజ్యాంగాన్ని సవిమర్శకంగా వివరించండి.

OR

లేక

- (b). Define Judicial Review with special reference to the classification given by Justice Syed Shah Mohamed Quadri. Describe the importance and scope of Judicial Review. (10 Marks)

(ఆ). జస్టిస్ సయ్యద్ షా మొహమ్మద్ ఖాద్రి ఇచ్చిన వర్గీకరణను ప్రత్యేకంగా సూచిస్తూ న్యాయ సమీక్షని నిర్వచించండి. న్యాయ సమీక్ష యొక్క ప్రాముఖ్యత మరియు పరిధిని వివరించండి.

2. (a). Why did we adopt federalism with a strong central government? Explain the important provisions that create a strong central government. (10 Marks)

(అ). బలమైన కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సమాఖ్య వాదం(ఫెడరలిజం) ని మనం ఎందుకు స్వీకరించాము? బలమైన కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సృష్టించే ముఖ్యమైన నిబంధనలను వివరించండి.

OR

లేక

- (b). Define Privileges of state legislature and classify it into two broad categories. (10 Marks)

(ఆ). రాష్ట్ర శాసనసభ యొక్క ప్రత్యేక హక్కులను నిర్వచించండి మరియు దానిని రెండు విస్తృత వర్గాలుగా వర్గీకరించండి.

3. (a). Describe the main features of the 73rd and 74th amendment of the Indian Constitution. (10 Marks)

(అ). భారత రాజ్యాంగంలోని 73వ మరియు 74వ సవరణల ప్రధాన లక్షణాలను వివరించండి

OR

లేక

- (b). Explain the role of Governor in states by focusing on its powers and functions. (10 Marks)

(ఆ). వారి అధికారాలు మరియు విధులను దృష్టిలో ఉంచుకుని రాష్ట్రాలలో గవర్నర్ పాత్రను వివరించండి.

4. (a). Differentiate between the powers of the Lok Sabha and the Rajya Sabha on the basis of the following parameters: functions and control over election. Explain, with reasons, the powers that are exercised only by the Lok Sabha. (10 Marks)

(అ). క్రింది ప్రమాణాల ఆధారంగా లోక్ సభ మరియు రాజ్యసభ అధికారాల మధ్య వ్యత్యాసాలను తెలుపండి: విధులు మరియు ఎన్నికలపై నియంత్రణ. లోక్ సభ మాత్రమే చెలాయించే అధికారాలను కారణాలతో సహా వివరించండి.

OR

లేక

(b). Explain any five salient features of the Indian Constitution (10 Marks)

(ఆ). భారత రాజ్యాంగంలోని ఏవైనా ఐదు విశిష్ట లక్షణాంశాలను వివరించండి.

5. (a). Define judicial activism with special reference to PIL and SAL. Judicial activism has had manifold impact on the political system. Justify the statement adding suitable arguments. (10 Marks)

(అ). PIL మరియు SAL లను ప్రత్యేకంగా సూచిస్తూ న్యాయవ్యవస్థ క్రియాశీలతను నిర్వచించండి.

న్యాయ వ్యవస్థ క్రియాశీలత అనేకసార్లు రాజకీయ వ్యవస్థపై ప్రభావాన్ని చూపింది. పై ప్రకటనకు తగిన వాదనలను జోడించి, సమర్థించండి.

OR

లేక

(b). Describe the salient features of the Rural and Urban Local Governance under the 73rd and 74th Constitutional Amendment Act. (10 Marks)

(ఆ). 73 మరియు 74 వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం క్రింద గ్రామీణ మరియు పట్టణాలలోని స్థానిక పరిపాలన యొక్క విశిష్ట లక్షణాంశాలను వివరించండి.

Section-B

విభాగం-B

6. (a). Define public administration and explain its evolution in India. (10 Marks)

(అ). ప్రజా పరిపాలన(పబ్లిక్ అడ్మినిస్ట్రేషన్)ను నిర్వచించి, భారతదేశంలో దాని పరిణామాన్ని వివరించండి.

OR

లేక

(b). Differentiate between the administrative ideas in Kautilya's Arthashastra and the Mughal administration. (10 Marks)

(ఆ). కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రం మరియు మొఘల్ పాలనలో, పరిపాలనా ప్రణాళికల మధ్య గల వ్యత్యాసాన్ని వివరించండి.

7. (a). Define 'development' as explained by Prof. Amartya Sen. Explain the characteristics of the new development thinking, and also mention the four areas where the government has to play a crucial role. (10 Marks)

(అ). ఆచార్య అమర్త్యసేన్ వివరించిన 'అభివృద్ధి' ని నిర్వచించండి. నూతనాభివృద్ధి ఆలోచనా స్వభావాల్ని వివరించండి మరియు ప్రభుత్వం ముఖ్య భూమికను పోషించాల్సిన నాలుగు రంగాలను ప్రస్తావించండి.

OR
లేక

(b). Describe the role of NGOs and Civil Services in Democracy. (10 Marks)

(ఆ). ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్జీఓలు మరియు సివిల్ సర్వీసెస్(పౌర సేవలు) యొక్క పాత్రను వివరించండి.

8. (a). Give the reason for the UN to partner with the civil society. Explain the importance of civil societies. Under which Acts are the NGOs in India legally registered? (10 Marks)

(అ). సివిల్ సొసైటీస్(పౌర సమాజాలు) తో ఐక్యరాజ్యసమితి భాగస్వామి కావడానికి గల కారణాలు తెలియజేయండి. పౌర సమాజాల ప్రాధాన్యతను వివరించండి. భారతదేశంలో ఎన్జీవోలు ఏ చట్టాల ప్రకారం చట్టబద్ధంగా నమోదు చేయబడ్డాయి?

OR
లేక

(b). What is RTI? What rights are available under RTI Act 2005? If RTI is a Fundamental Right, then why do we need an Act to give us this Right? (10 Marks)

(ఆ). ఆర్టీఐ అంటే ఏమిటి? 2005 ఆర్టీఐ చట్టం క్రింద ఏ హక్కులు అందుబాటులో ఉన్నాయి? ఆర్టీఐ అనేది ప్రాథమిక హక్కు అయితే, ఈ హక్కును మనము పొందడానికి ఒక చట్టం ఎందుకు అవసరం?

9. (a). Describe the work of the statutory bodies with example and mention in which countries they are set up. Explain quasi-judicial bodies, providing two examples from India. (10 Marks)

(అ). చట్టబద్ధమైన సంస్థల విధులను సోదాహరణంగా వివరిస్తూ, ఏయే దేశాలలో ఈ చట్టబద్ధమైన సంస్థలు ఏర్పాటు కాబడ్డాయో తెలియజేయండి. అర్థ న్యాయ(quasi-judicial) సంస్థలను వివరించి, భారతదేశంలో నుండి రెండు ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.

OR

లేక

- (b). What is social audit? What are its objectives and advantages? (10 Marks)
(ఆ). సోషల్ ఆడిట్ అంటే ఏమిటి? దాని లక్ష్యాలు మరియు ప్రయోజనాలు ఏమిటి?

10. (a). Why does the Indian Government make use of the e-governance strategy? Mention the several initiatives in the journey from e-governance vision to implementation. How can we say that the Indian government is accountable, responsive and legitimate government? (10 Marks)

(అ). భారత ప్రభుత్వం ఇ-గవర్నెన్స్ పథకాన్ని ఎందుకు ఉపయోగించుకుంటుంది. ఇ-గవర్నెన్స్ అనే భావన నుండి అమలు వరకు గల వివిధ కార్యక్రమాలను వివరించండి. భారత ప్రభుత్వం జవాబుదారీ, ప్రతిస్పందక మరియు శాసనబద్ధమైన ప్రభుత్వమని ఎలా చెప్పగలము?

OR

లేక

- (b). Explain the major governmental interventions in the social sector with special reference to Health and education. (10 Marks)

(ఆ). ఆరోగ్యం మరియు విద్య వంటి రంగాలను ప్రత్యేకంగా సూచిస్తూ సోషల్ సెక్టార్(సాంఘిక రంగం) లో ప్రధాన ప్రభుత్వ జోక్యాలను వివరించండి.

Section-C

విభాగం-C

11. (a). Define ethics, with reference to ethics in Indian tradition. Mention five principles to manage ethics in public service. (10 Marks)

(అ). భారతీయ సంప్రదాయంలోని నైతిక ప్రవర్తన దృష్ట్యా నైతిక ప్రవర్తనను నిర్వచించండి.

ప్రజాసేవలో నైతిక ప్రవర్తనను నిర్వహించడానికి ఐదు సూత్రాలను పేర్కొనండి.

OR

లేక

- (b). What are the necessity and importance of labour laws? Are India's labour law reforms only a gift for factories or do workers benefit too? (10 Marks)

(ఆ). కార్మిక చట్టాల అవసరం మరియు ప్రాముఖ్యత ఏమిటి? భారతదేశ కార్మిక చట్ట సంస్కరణలు

కర్మాగారాలకు మాత్రమే కానుకలా పనిచేస్తున్నాయా లేదా కార్మికులు కూడా ప్రయోజనం

పొందుతున్నారా?

12. (a). What do you understand by the values of an entity? What is the need for value education? Discuss how gender inequality came to be recognised as inequality in the Indian context and the kind of responses that this recognition produced. (10 Marks)

(అ). అస్తిత్వ (entity) విలువల ద్వారా మీరు ఏమి అర్థం చేసుకున్నారు? విలువలతో కూడిన విద్య

ఆవశ్యకత ఏమిటి? భారతదేశ సేపద్ధ్యంలో లింగ అసమానత అనునది ఒక అసమానతగా

గుర్తించబడి, ఎటువంటి ప్రతిస్పందనలకు దారి తీసిందో చర్చించండి.

OR

లేక

- (b). Explain the Lokpal and Lokayukta Act. (10 Marks)

(ఆ). లోక్పాల్ మరియు లోకాయుక్త చట్టాల గురించి వివరించండి.

13. (a). Define moral attitude and explain the four qualities of moral attitude. What are the factors that shape political attitude? (10 Marks)

(అ). నైతిక వైఖరి(మోరల్ యాటిట్యూడ్)ని నిర్వచించి, నైతిక వైఖరి(మోరల్ యాటిట్యూడ్) యొక్క నాలుగు లక్షణాలను వివరించండి. రాజకీయ దృక్పథాన్ని రూపొందించే అంశాలు ఏమిటి?

OR
లేక

(b). Explain the concept of emotional intelligence with special reference to the three main models of emotional intelligence. How are emotional intelligence applied in administration and governance? (10 Marks)

(ఆ). ఉద్వేగ ప్రజ్ఞ యొక్క మూడు ప్రధాన నమూనాలను గూర్చి ప్రత్యేకంగా సూచిస్తూ ఉద్వేగ ప్రజ్ఞ భావనను వివరించండి. పరిపాలన మరియు ప్రభుత్వ విధానంలో ఉద్వేగ ప్రజ్ఞ ఎలా అన్వయించబడుతుంది?

14. (a). Define public service broadly. How do the virtues of trustworthiness and fortitude get manifested in public service? Explain with examples. Suggest three preventive measures of corruption. (10 Marks)

(అ). ప్రజాసేవను విస్తారంగా వివరించండి. విశ్వసనీయత మరియు మనోస్థైర్య ధర్మాలు ప్రజాసేవలో ఎలా వ్యక్తమవుతాయో సోదాహరణముగా వివరించండి? మూడు అవినీతి నిరోధక ప్రమాణాలను సూచించండి.

OR
లేక

(b). What is the role of family, society and educational institutions in inculcating values? (10 Marks)

(ఆ). విలువలను భేదించడంలో కుటుంబం, సమాజం మరియు విద్యా సంస్థల పాత్ర ఏమిటి?

15. (a). Explain the different types of cybercrimes and the importance of cyber laws in India. (10 Marks)

(అ). భారతదేశంలో వివిధ రకాల సైబర్ నేరాలను తెలిపి, సైబర్ చట్టాల ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.

OR

లేక

(b). How does time and space effect ethics in private and public relationships? Illustrate.
(10 Marks)

(ఆ). ప్రయివేటు మరియు ప్రజా సంబంధాలలో సమయం మరియు స్థలం నైతికతను ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి? వర్ణించండి.